

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Datum	8 mei 2007
Ons kenmerk	5481163/07
Uw kenmerk	2060711780
Onderwerp	Antwoord kamervragen over aangifte mensenhandel

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Hierbij ontvangt u antwoord op de vragen van de leden Spekman en Arib (beiden PvdA), mede namens de Staatssecretaris van Justitie, met betrekking tot aangifte van mensenhandel (ingezonden 10 april 2007 onder nummer 2060711480).

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de Minister van Justitie, mede namens de Staatssecretaris van Justitie, op de vragen van de leden Spekman en Arib (beiden PvdA) over aangifte van mensenhandel. (Ingezonden 10 april 2007, kenmerknummer 2060711780)

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat een ex-alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv) die aangifte wilde doen van mensenhandel en die in plaats daarvan zelf werd gearresteerd omdat haar aangifte vals zou zijn en hiaten bevatte, door de politierechter is vrijgesproken van het doen van valse aangifte, waarbij deze heeft geoordeeld dat 'de verklaring van verdachte dat zij het gevoel heeft bij het doen van deze aangifte niet serieus te zijn genomen de politierechter voorkomt als een understatement'? 1)

Antwoord 1

Ja, zij het dat het hier ging om een meerderjarige asielzoekster, die twee keer aangifte heeft gedaan van mensenhandel, verdachte is geweest van het doen van valse aangifte en daarvan door de politierechter is vrijgesproken, omdat vraagtekens werden geplaatst bij het procesverbaal van haar eerste aangifte en het opzet tot de valsheid van de tweede aangifte naar het oordeel van de politierechter niet bewezen kon worden geacht.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het van cruciaal belang is dat de politie van degenen die aangifte willen doen van mensenhandel altijd eerst hun volledige aangifte opneemt, ook gezien het feit dat verklaringen van slachtoffers van mensenhandel vaak in eerste instantie inconsequenties vertonen?

Vraag 4

Deelt u de mening dat het zorgvuldig opgebouwde mensenhandelbeleid, dat erop is gericht de aangiftedrempel te verlagen door het bieden van adequate opvang en bescherming, staat of valt met het door de politie uiterst zorgvuldig omgaan met aangiften van mensenhandel dan wel met vreemdelingen die daarvan aangifte willen doen?

Antwoord 2 en 4

Aangiftes zijn van groot belang bij de opsporing en vervolging van mensenhandel. Vandaar dat het beleid erop is gericht om zorgvuldig om te gaan met slachtoffers die aangifte willen doen. In de "Aanwijzing mensenhandel" van het College van procureurs-generaal zijn verschillende waarborgen opgenomen voor de bescherming van slachtoffers van mensenhandel. Daarbij is met name rekening gehouden met het gegeven dat slachtoffers van mensenhandel als gevolg van traumatisering en angst voor represailles niet altijd consistente verklaringen afleggen.

Onder andere om die reden is bepaald dat in beginsel eerst een informatief gesprek plaatsvindt, waarin het slachtoffer zijn of haar verhaal kan vertellen, voordat van betrokkene een aangifte wordt opgenomen. In beginsel wordt een volledige aangifte opgenomen. Bij het opnemen van de aangiften

in deze zaken is een grote alertheid en een goede feitelijke onderbouwing van de beslissing tot aanhouding ter zake van het doen van valse aangifte van groot belang.

Ik heb echter geen reden om aan te nemen dat de "Aanwijzing mensenhandel" op dit punt niet goed wordt nageleefd.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het risico vermeden moet worden dat hulpverleningsinstellingen (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel niet meer aanmoedigen om daarvan aangifte te doen omdat er een kans is dat de slachtoffers zelf worden gearresteerd?

Antwoord 3

Het nut en de noodzaak van samenwerking met hulpverleningsinstellingen wordt door mij onderschreven. Hulpverleningsinstellingen zijn een belangrijke speler bij het signaleren van mensenhandelpraktijken en een onmisbare schakel voor het slachtoffer om de goede weg te vinden naar de politie en (eventueel) de opvang. Dit specifieke geval geeft geen reden om aan te nemen dat de verschillende hulpverleningsinstellingen die op dit gebied werkzaam zijn, hun normale zorgvuldige werkwijze zullen aanpassen.

Vraag 5

Op welke manier bent u van plan te voorkomen dat aangiften van (ex) amv's van mensenhandel worden verward met een asielaanvraag? Ziet u mogelijkheden om hiervoor aan te haken bij het Landelijk Expertisecentrum Mensenhandel en mensensmokkel en/of de Landelijke expertgroep Mensenhandel?

Antwoord 5

Het verwarren van een aangifte van mensenhandel met een asielaanvraag wordt in de praktijk voorkomen door de wijze waarop het proces is ingericht. De asielprocedure en de procedure voor een reguliere verblijfsvergunning op basis van een aangifte van mensenhandel (de zogenoemde B9-procedure) zijn gescheiden trajecten binnen de IND. Er zijn afspraken gemaakt met de politie om de melding van een aangifte van mensenhandel direct, met een daarvoor ontwikkeld formulier, aan bij de politie bekende contactpersonen mensenhandel van de IND door te faxen. Deze contactpersonen behandelen de melding als een reguliere aanvraag, ook als degene die aangifte heeft gedaan in het kader van de asielprocedure Nederland is binnengekomen. Zowel het Landelijk Expertteam Mensenhandel (LEM) als het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM) hebben een taak in het borgen van expertise over mensenhandel binnen de politieorganisatie. Kennis over de rol van de politie in de B9-procedure maakt daar onderdeel van uit. De Koninklijke Marechaussee (KMar) en het EMM zijn ook in het LEM vertegenwoordigd

In de praktijk verloopt een en ander concreet als volgt: in de asielgehoren van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's), en met name amv's die via Schiphol inreizen, wordt door de IND op dit moment al aandacht besteed aan mogelijke signalen van mensenhandel. Bij signalen van

mensenhandel stelt de IND de KMar dan wel de politie hiervan in kennis, waarna de betrokken amv een gesprek krijgt met de KMar dan wel de politie. Tijdens dit gesprek wordt de amv gewezen op de mogelijkheid van het doen van aangifte en de rechten die de amv aan hoofdstuk B9 Vreemdelingencirculaire (Vc) kan ontlenen. De amv die aangifte van mensenhandel doet, heeft overigens zelf de keus om hetzij na de aangifte zijn asielprocedure door te zetten, hetzij rechten te ontlenen aan de in hoofdstuk B9 Vc neergelegde bepalingen, waaronder een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. In het laatste geval wordt het met dit doel ontwikkelde formulier door de KMar, respectievelijk de politie aan de IND contactpersoon van de desbetreffende IND-regio doorgezonden.

De melding van de aangifte geldt ambtshalve als aanvraag voor een reguliere verblijfsvergunning (B9). Dit is een standaardprocedure waarmee wordt gewaarborgd dat de melding direct terechtkomt bij het juiste bedrijfsproces binnen de IND. Indien de amv ervoor kiest de behandeling van de asielaanvraag door te laten lopen na de aangifte, dan wordt de aangifte niet doorgestuurd naar de IND contactpersoon mensenhandel en evenmin aangemerkt als een aanvraag om een verblijfsvergunning regulier op grond van hoofdstuk B9 Vc.

In geval de amv wel het reguliere traject heeft gekozen na het doen van aangifte wordt de asielaanvraag op grond van artikel 29 onder b Vw afgewezen. Op grond van de Vreemdelingenwet 2000 is het namelijk niet mogelijk gelijktijdig een asielprocedure en een reguliere verblijfsprocedure te voeren. Na afloop van de B9 procedure heeft de amv vervolgens wel de mogelijkheid opnieuw een asielverzoek in te dienen dat in dat geval ook inhoudelijk zal worden beoordeeld.

Vraag 6

Bent u bereid om gezien de uitspraak van de politierechter de amv in de onder vraag 1 genoemde zaak een verblijfsvergunning te verlenen nu niet van haar kan worden verlangd dat zij nog een keer het proces van het doen van aangifte doormaakt?

Antwoord 6

Gelet op de uitspraak van de politierechter is op 10 april 2007 alsnog een verblijfsvergunning op grond van hoofdstuk B9 Vreemdelingencirculaire aan de betrokken vreemdelinge verleend. Deze verblijfsvergunning is met ingang van 1 maart 2007, de datum waarop zij aangifte van mensenhandel heeft gedaan, voor de duur van één jaar verleend.

1) Rechtbank Middelburg, politierechter, 3 april 2007, parketnummer 12/715105-07